

Befolkning och framtid

Bo Malmberg
Institutet för framtidsstudier
www.framtidsstudier.se

© Bo Malmberg, 2010

Varför demografi?

1. Befolkningsförändringar går att förutsäga
2. Åldersförändringar är korrelerade med ekonomiska och sociala förändringar
3. Teoretiska skäl talar för att korrelationer är stabila över tiden

© Bo Malmberg, 2010

Kunskaper om demografi och demografiska samband är av central betydelse i strategiskt beslutsfattande

© Bo Malmberg, 2010

Idag

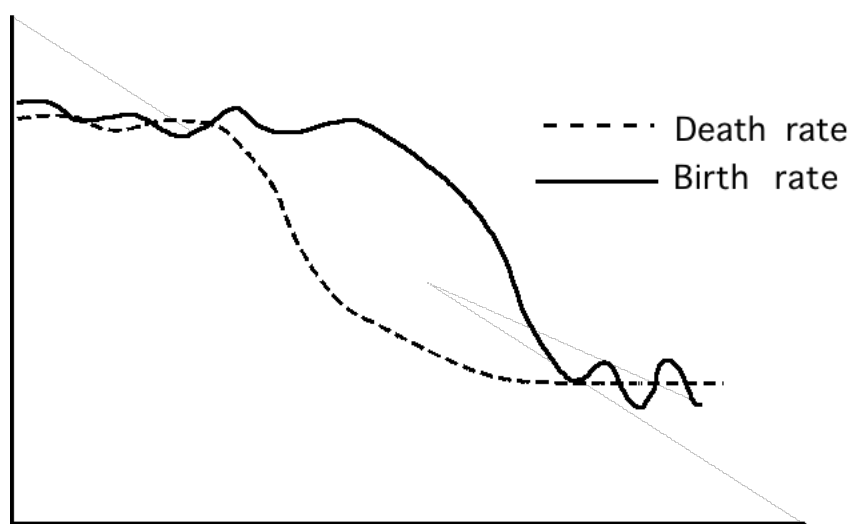
- Den globala bilden
- Konsekvenser för Sverige
- Sveriges demografiska framtidsutsikter
- Den regionala bilden
- Hur ser det ut i Kalmar län?
- Policy alternativ

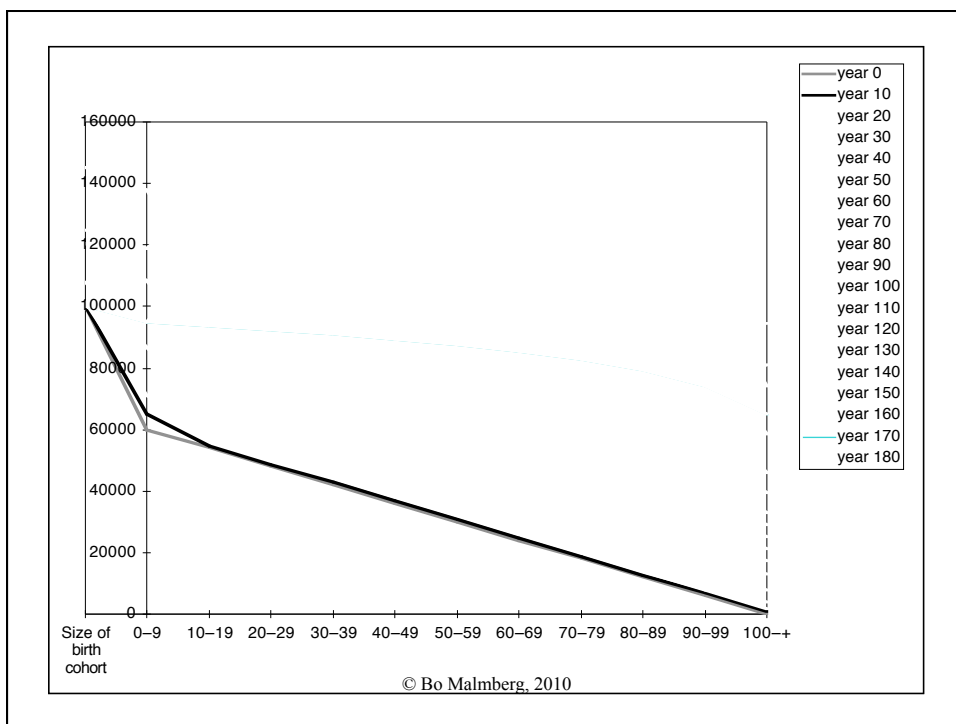
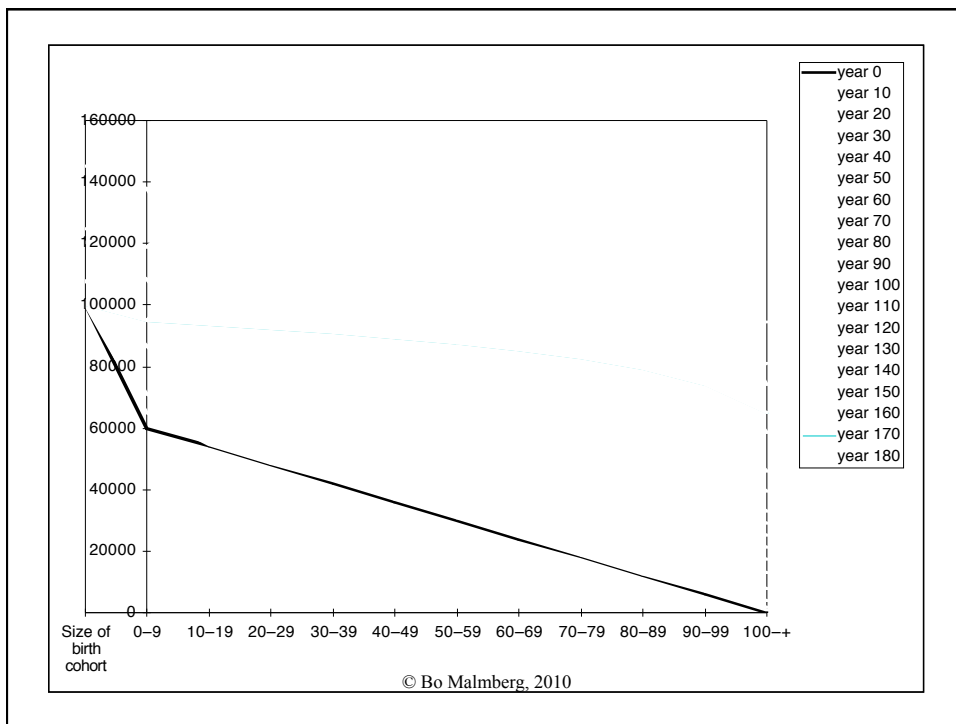
© Bo Malmberg, 2010

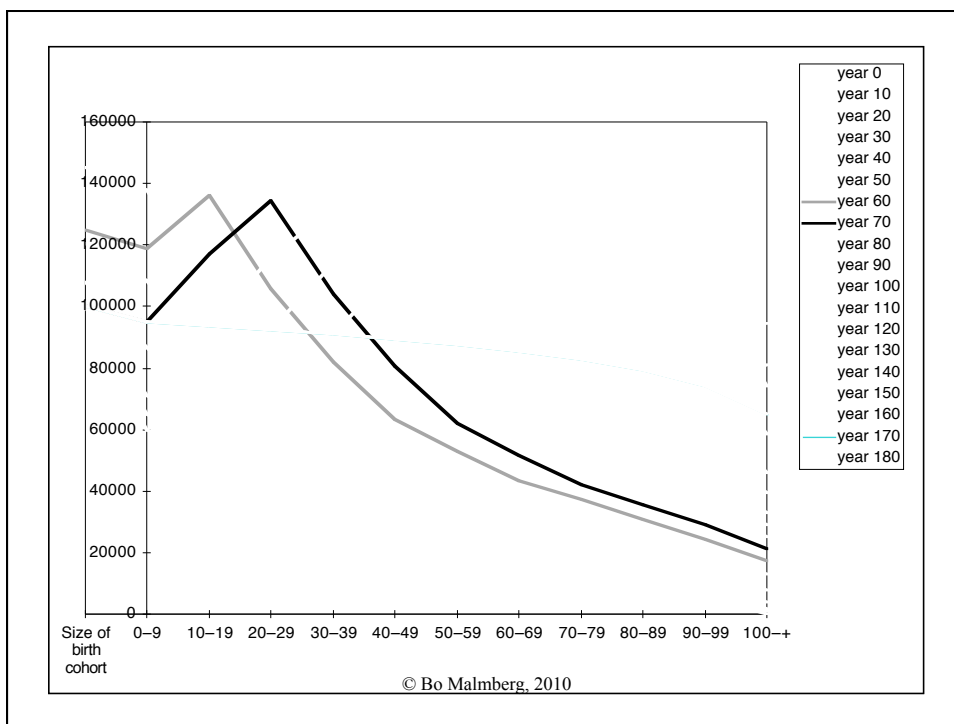
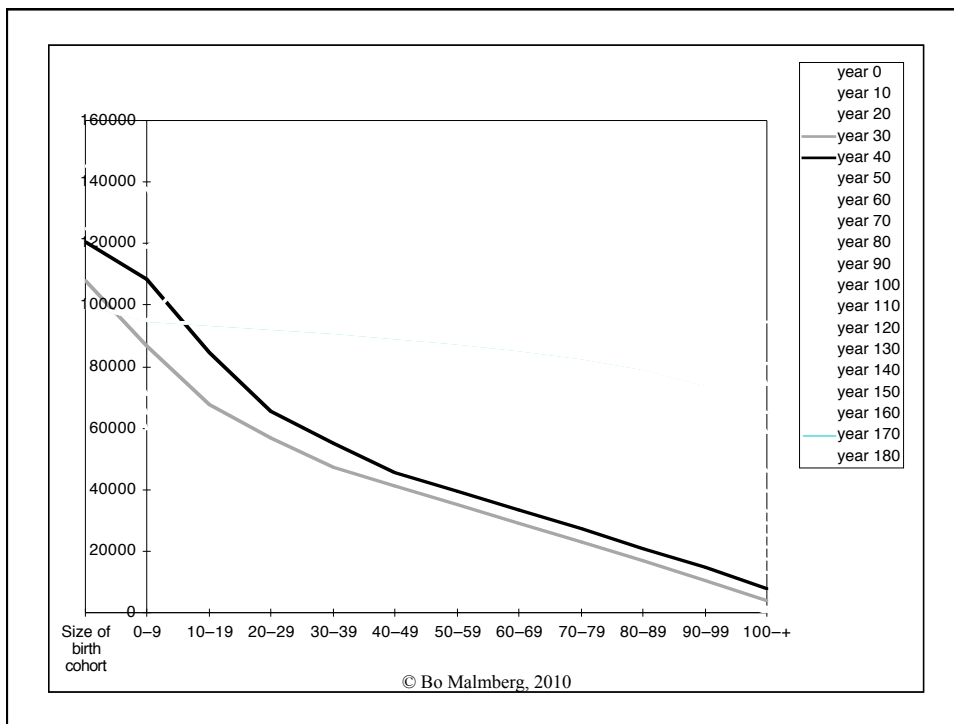
En snabbkurs i demografi

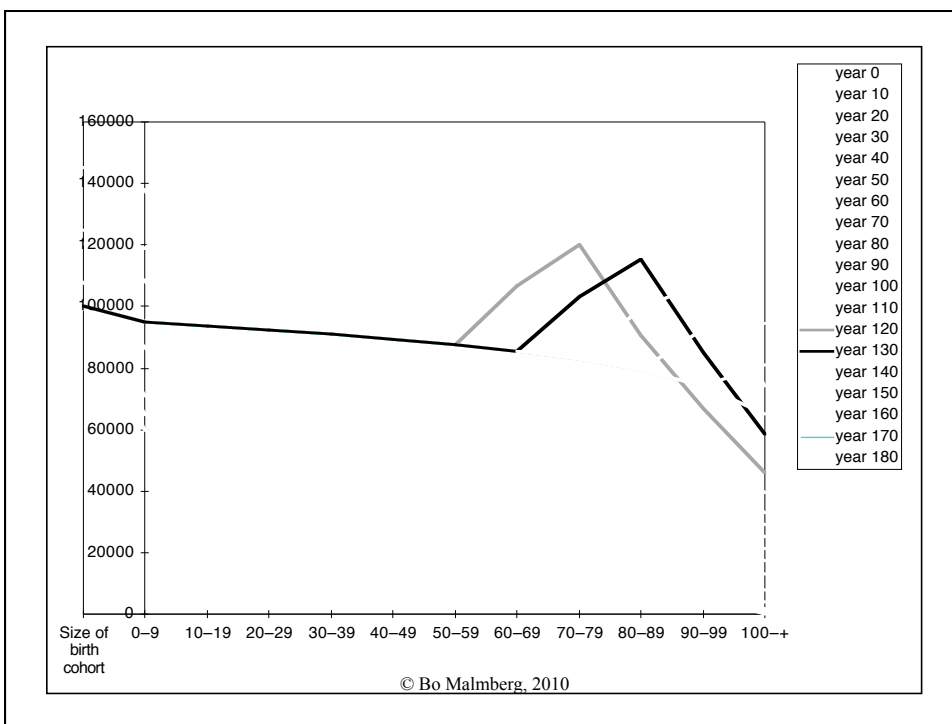
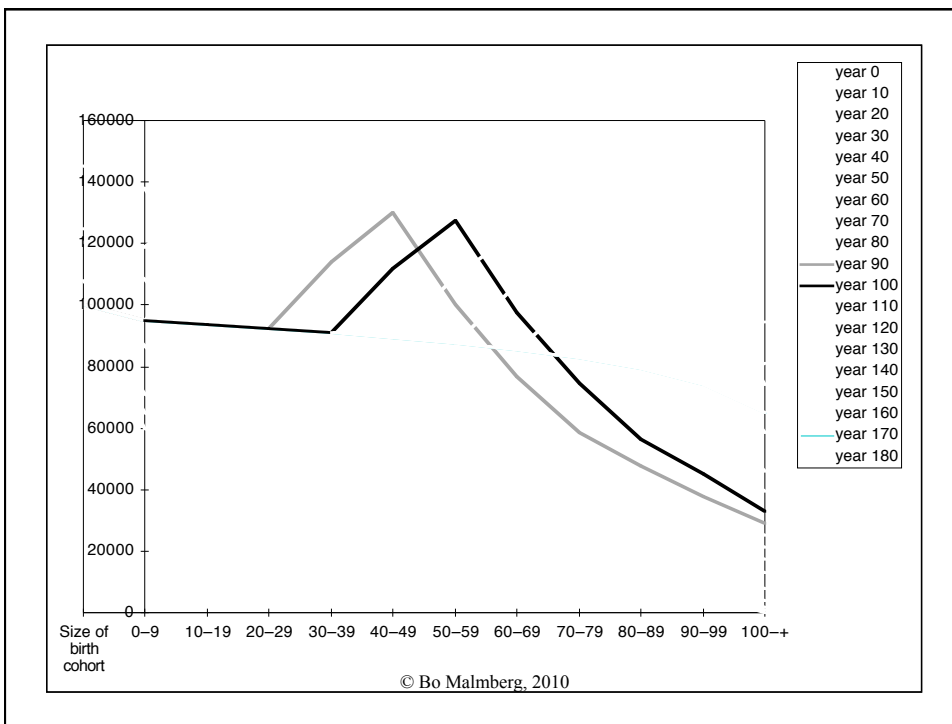
© Bo Malmberg, 2010

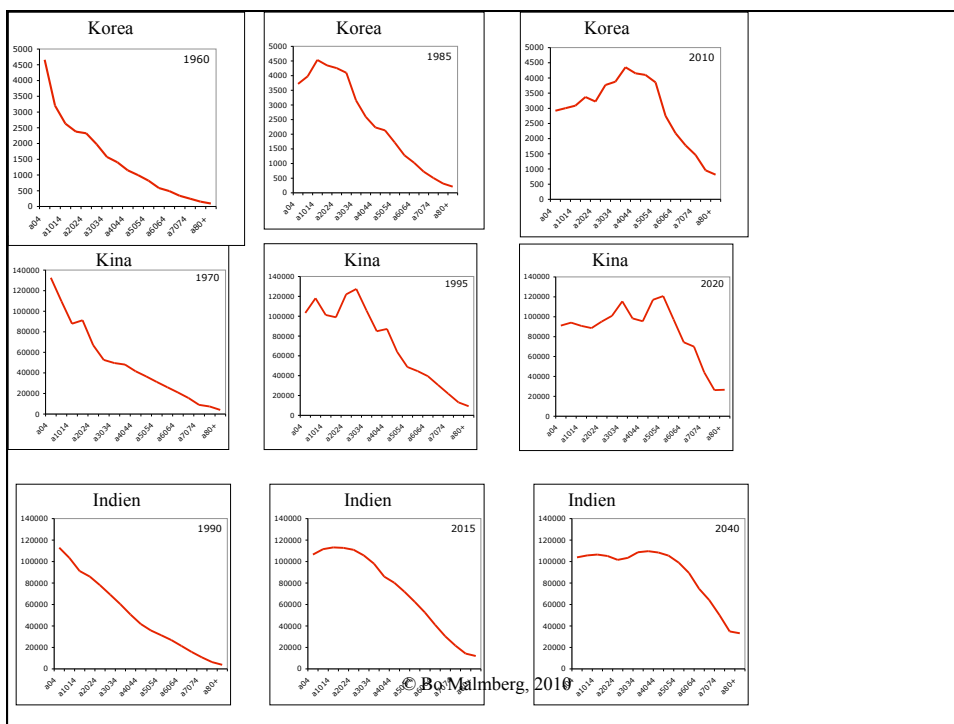
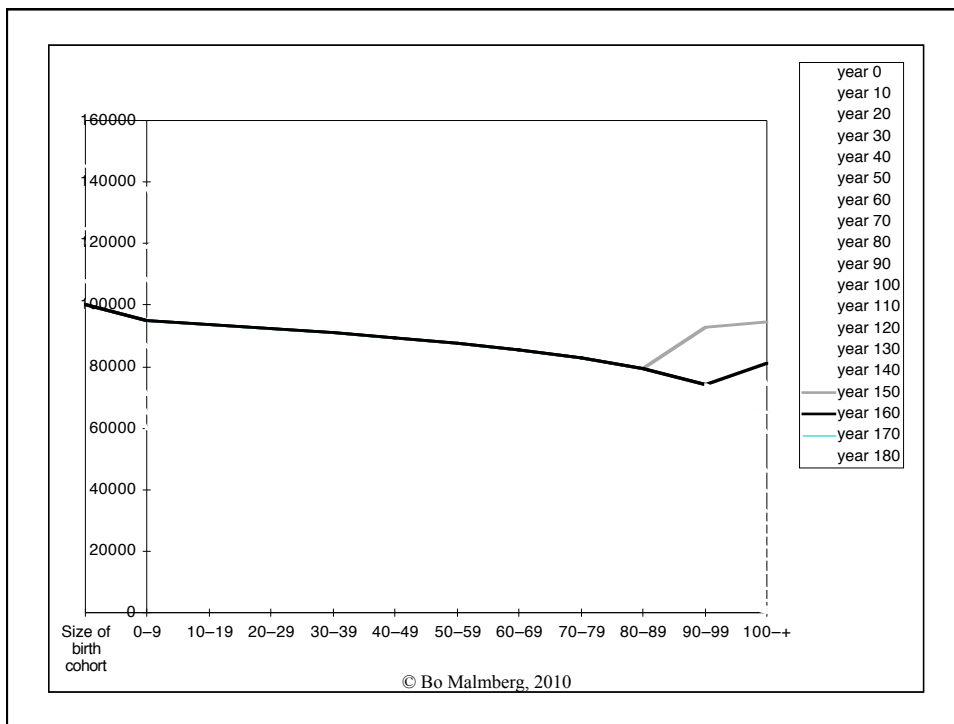
The Demographic transition

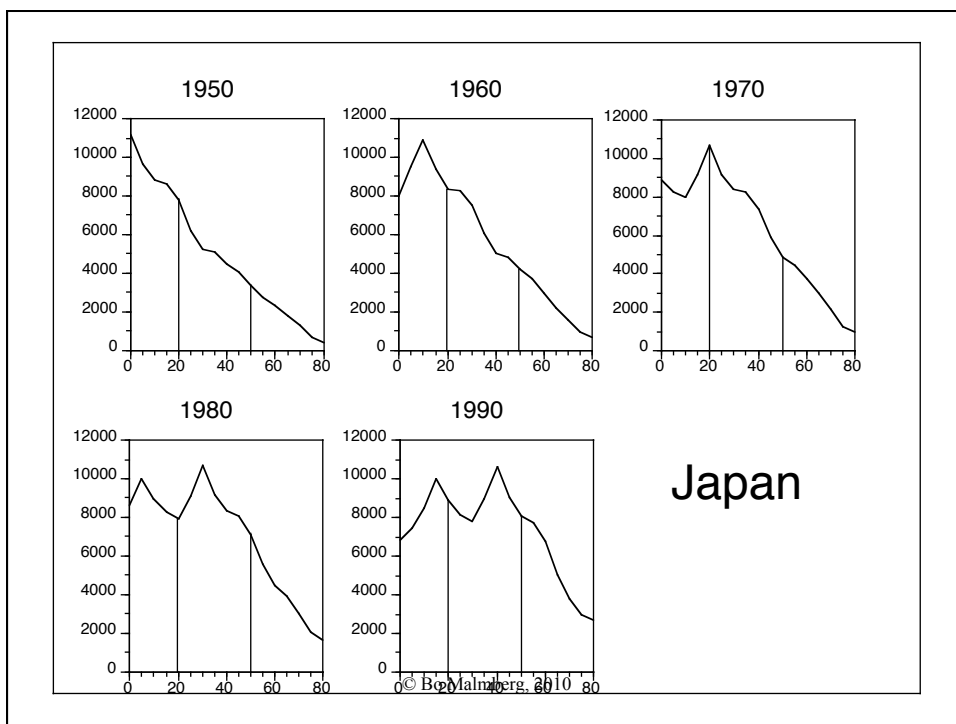
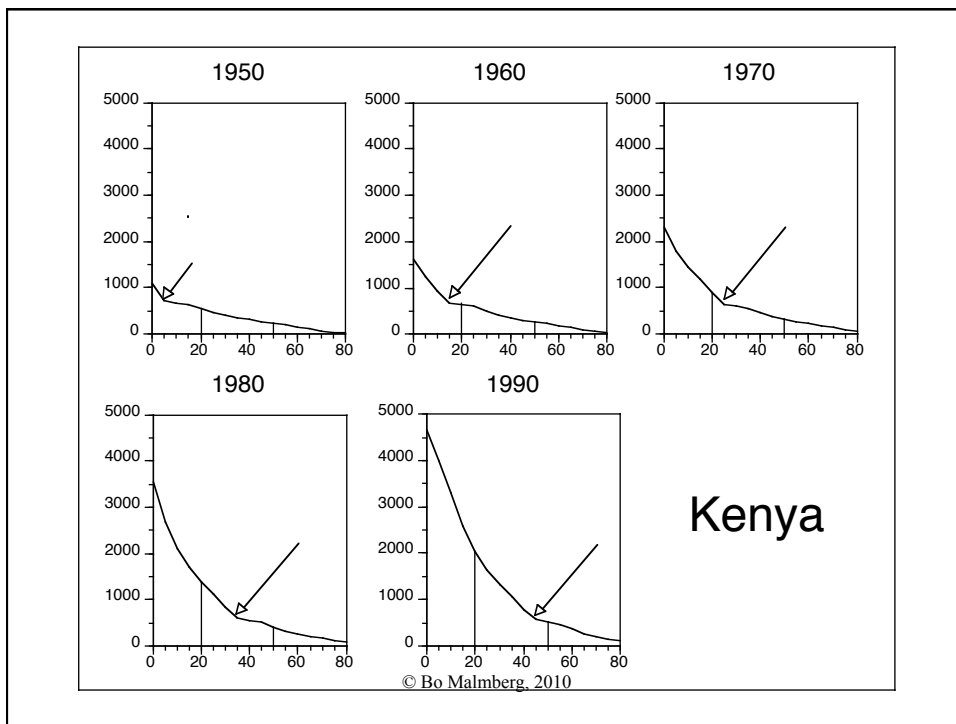

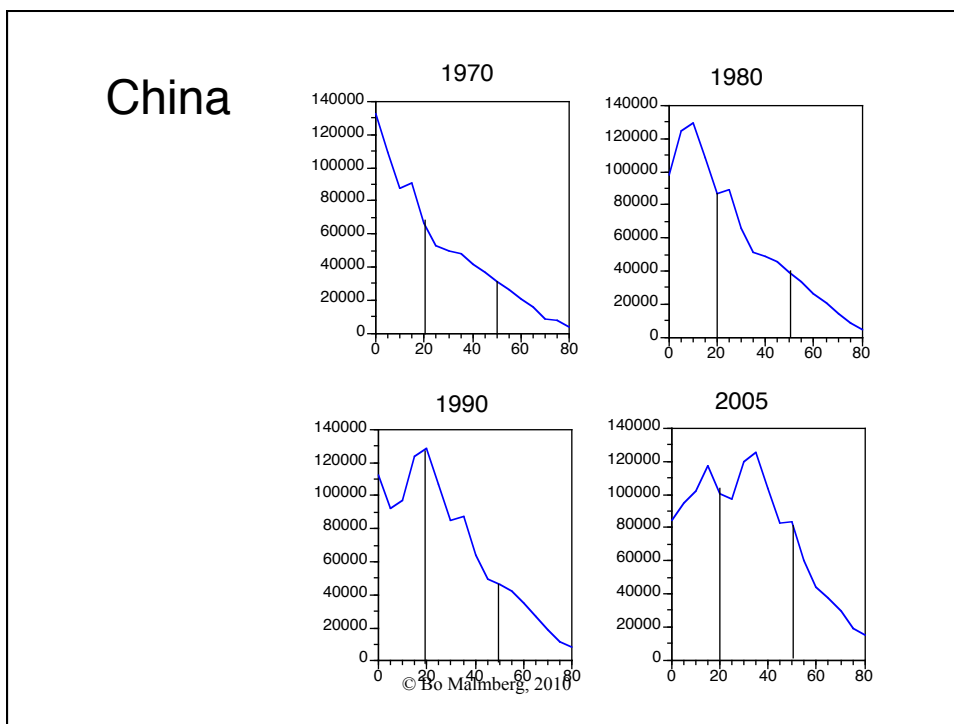
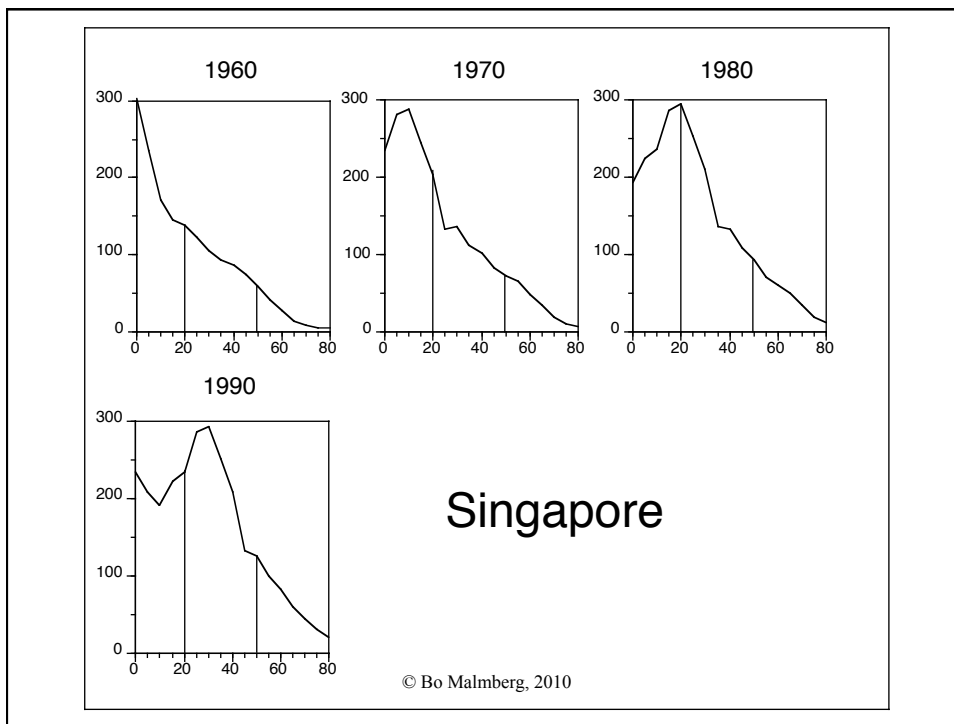

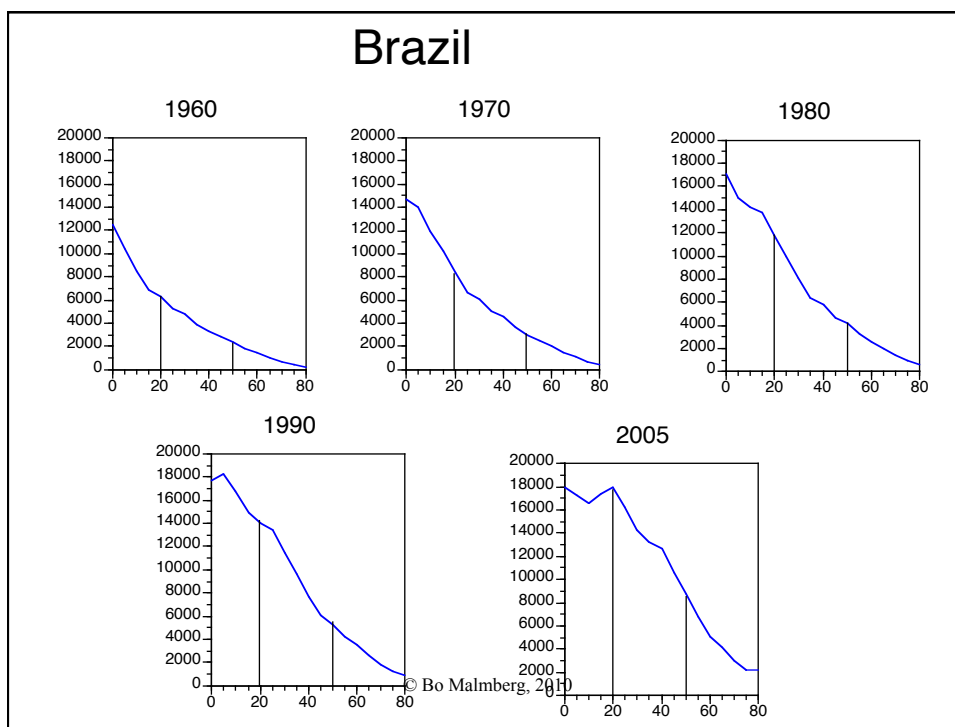

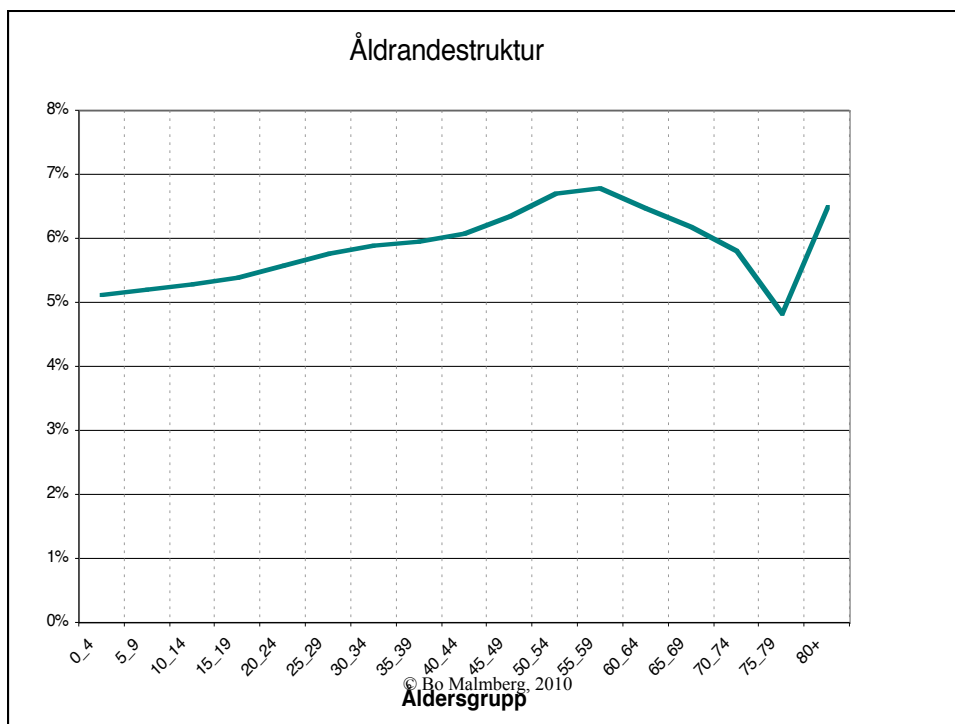
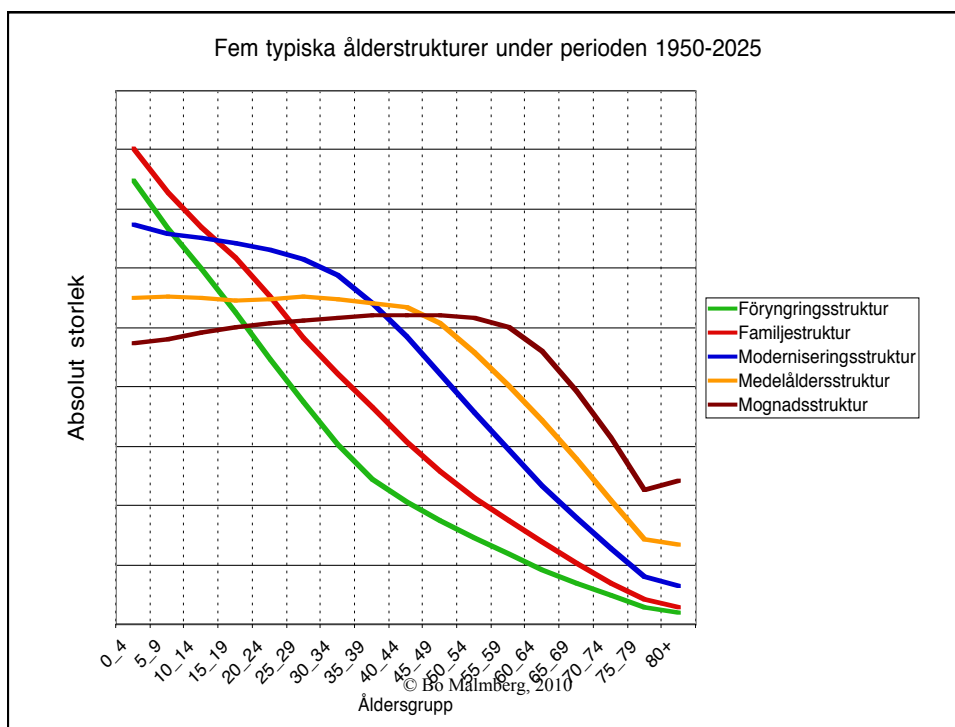

Hur ser framtiden ut?

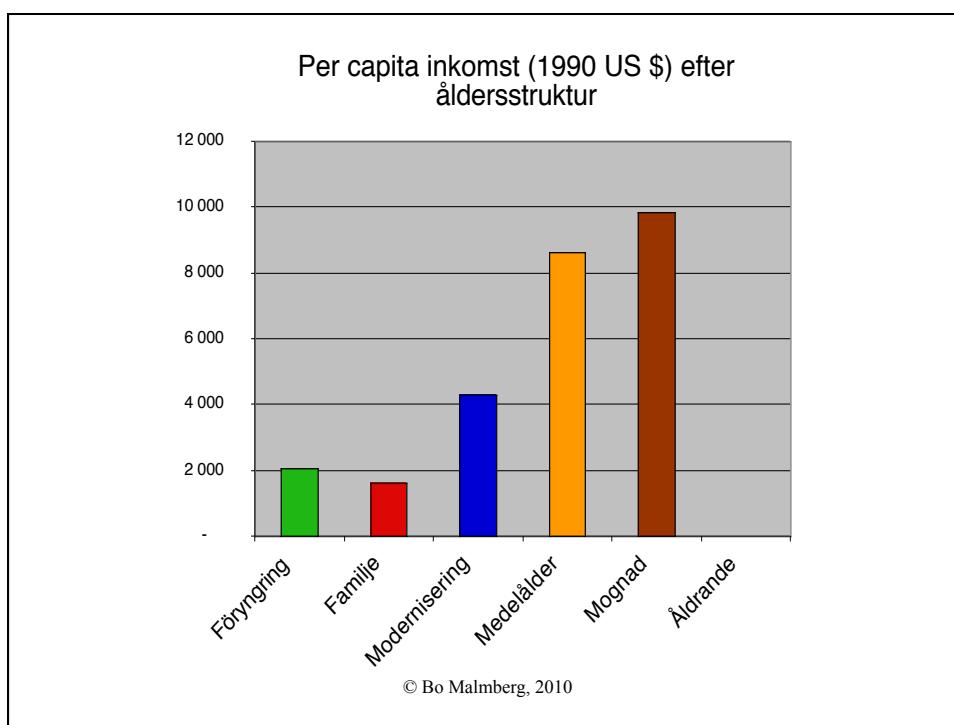
© Bo Malmberg, 2010

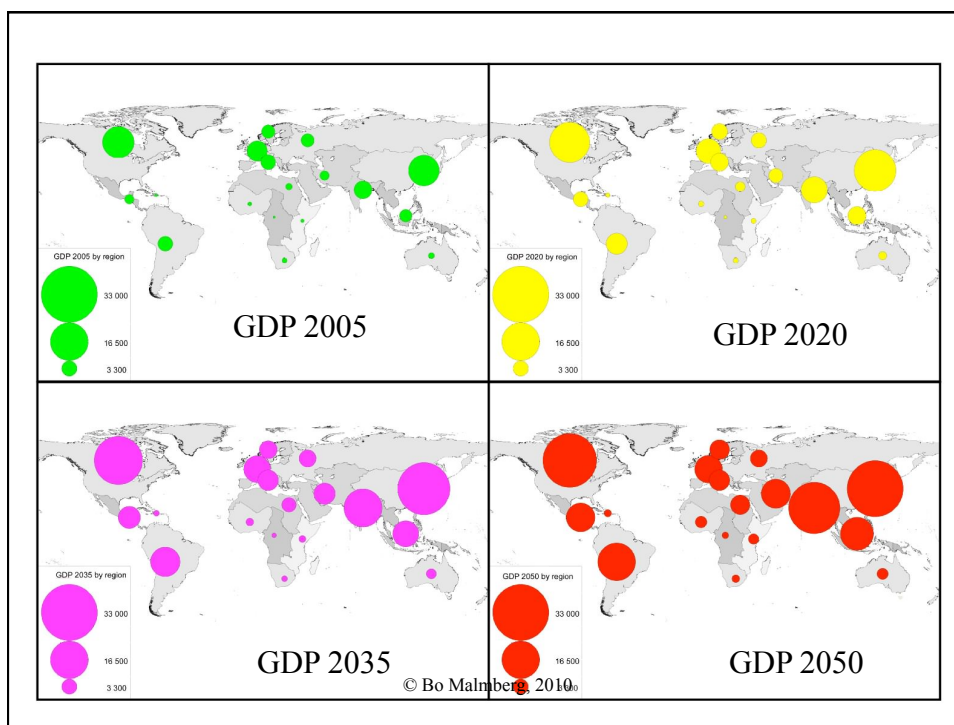

Åldersstrukturer i olika delar av världen

Region	2000	2015	2030	2050
Östafrika	Föryngring	Föryngring	Familje	Modernisering
Centralafrika	Föryngring	Föryngring	Familje	Modernisering
Västafrika	Föryngring	Familje	Familje	Modernisering
Södra Afrika	Familje	Familje	Modernisering	Medelålder
Västasien	Familje	Modernisering	Medelålder	Medelålder
Centraamerika	Familje	Modernisering	Medelålder	Mognad
Nordafrika	Familje	Modernisering	Medelålder	Mognad
Sydasien	Familje	Modernisering	Medelålder	Mognad
Sydostasien	Familje	Modernisering	Medelålder	Mognad
Sydamerika	Modernisering	Modernisering	Medelålder	Mognad
Karibien	Modernisering	Medelålder	Mognad	Mognad
Östasien	Modernisering	Medelålder	Mognad	Åldrande
Ocenaien	Medelålder	Medelålder	Mognad	Mognad
Östeuropa	Medelålder	Mognad	Mognad	Åldrande
Nordamerika	Medelålder	Mognad	Mognad	Åldrande
Västeruropa	Medelålder	Mognad	Åldrande	Åldrande
Nordeuropa	Mognad	Mognad	Åldrande	Åldrande
Sydeuropa	Mognad	Mognad	Åldrande	Åldrande

© Bo Malmberg, 2010

Income growth

Table 4.2: Share of global GDP per world region

	2000	2020	2035	2050	Index (2000=100)
EU 25	23%	19%	15%	12%	50
North America (excluding Mexico)	24%	21%	19%	17%	72
Latin America and the Carribeans	8%	11%	13%	15%	182
East Asia	20%	23%	21%	18%	90
South East Asia and Oceania	5%	7%	8%	8%	155
Middle East (including North Africa)	4%	6%	8%	11%	237
Sub Saharan Africa	3%	2%	2%	3%	131
South Asia	7%	8%	10%	13%	190
Former SU	3%	2%	2%	2%	47
Non EU Europe	1%	1%	1%	1%	53
World GDP, Billion US\$	44 300	87 500	135 000	180 800	

© Bo Malmberg, 2010

Är denna utveckling möjlig?

- Knappast med den teknik vi använder idag
 - Resursåtgången skulle bli för stor?
- Min övertygelse är att det går att ta fram teknik som möjliggör en hög inkomstnivå över hela världen
 - ”Demographic gift”: en enorm mänsklig potential
 - Kapitalbildning
 - Specialisering
 - Ökad efterfrågan gör teknisk utveckling lönsam
 - Skalfördelar
 - Men inte självklart att vi kan utnyttja potentialen

© Bo Malmberg, 2010

Effekter

- Transportefterfrågan
- Energiefterfrågan
- Råvaruefterfrågan
- Miljökonsekvenser
- Effekter på räntan?

© Bo Malmberg, 2010

Svensk påverkan: Möjligheter och hot

- Effekter på varuproduktionen
 - Delar av svenskt näringsliv kommer att slås ut
 - Nya exportmarknader öppnas
 - Sveriges blir ett råvaruproducerande land?
- Effekter på tjänsteproduktionen
 - Globaliseringen ökar mångfalden av varor
 - Distributionen blir en dominerande sektor
 - Gäller även offentlig sektor

© Bo Malmberg, 2010

Effekter på byggsektorn

- Ökad mångfald av byggvaror
 - Byggföretag blir distributörer?
- Ny teknologi
- Utbudsdriven byggefterfrågan

© Bo Malmberg, 2010

© Bo Malmberg, 2010

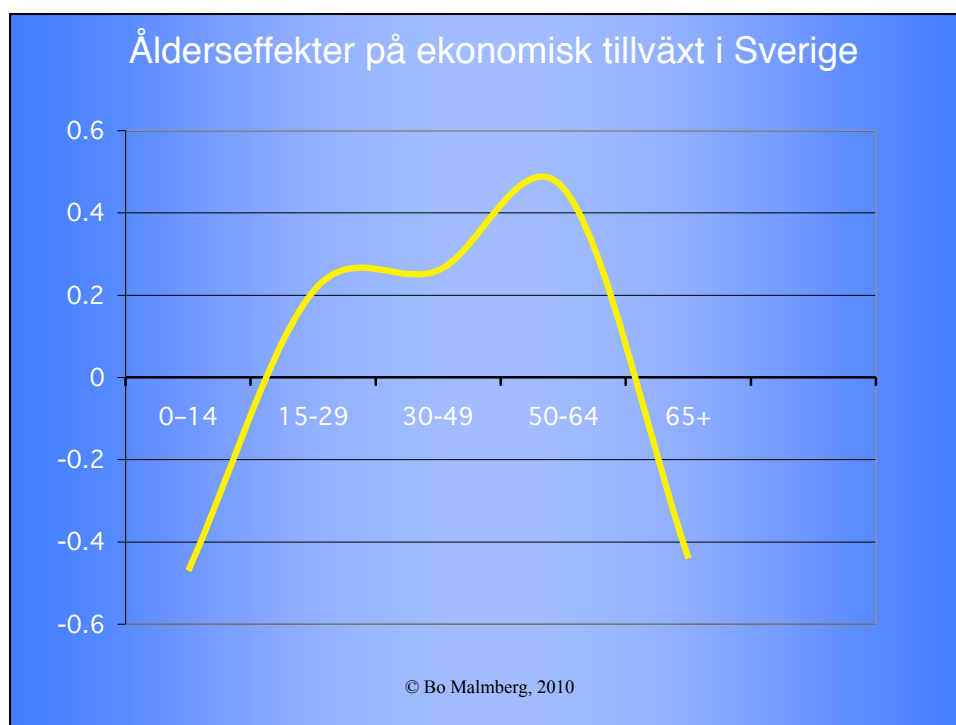
Utveckling mot låga långräntor

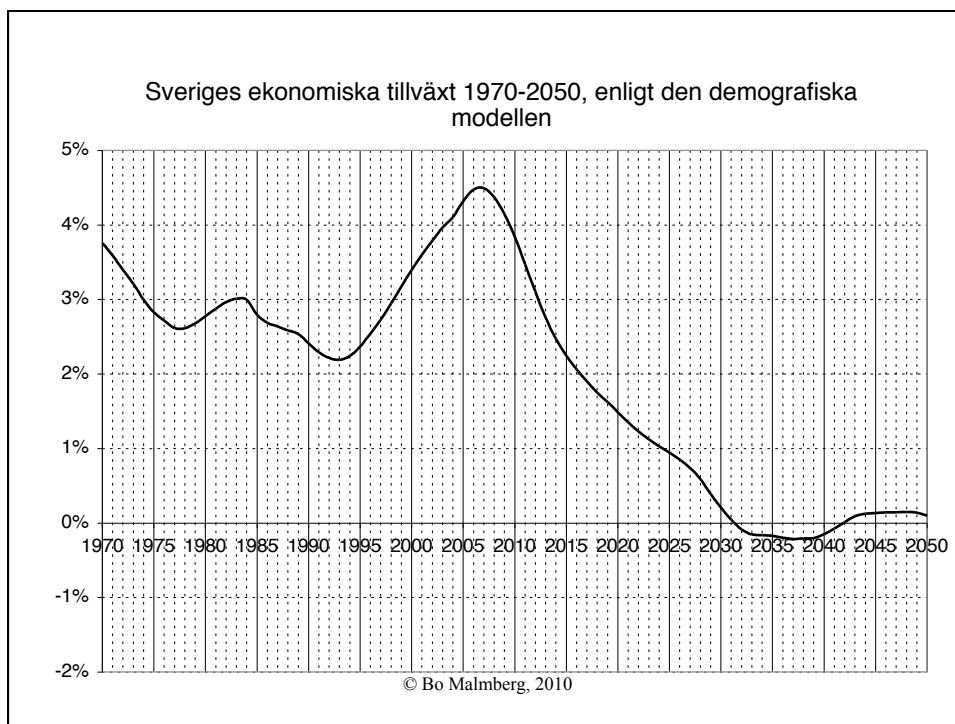
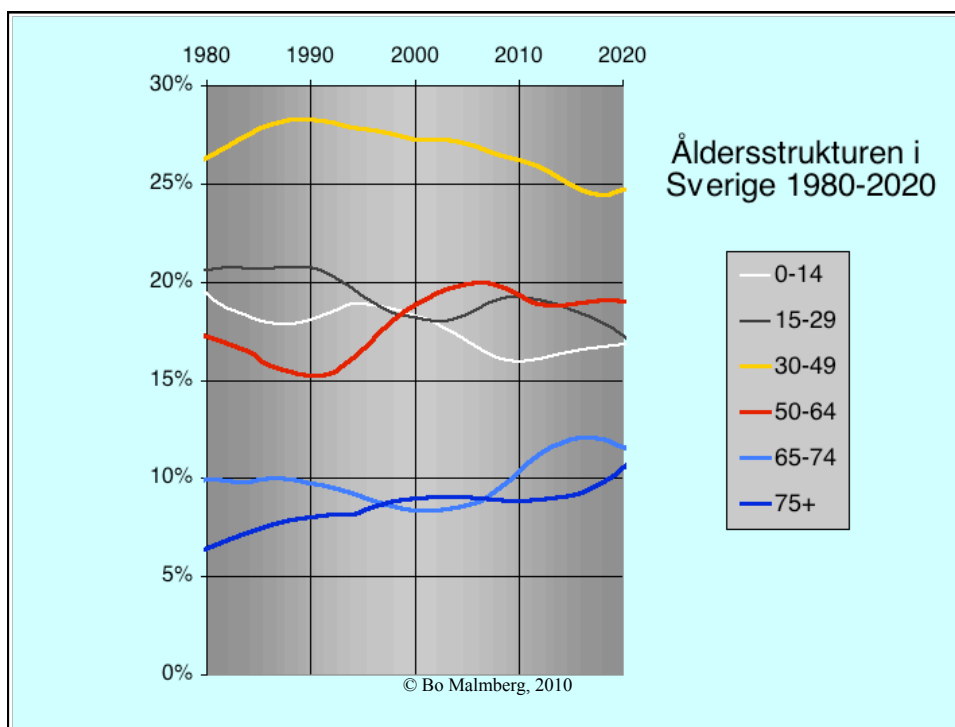
- Den globala beroendekvoten är låg
- Snabb tillväxt i högspärande åldersgrupper
- Den globala äldreboomen dröjer 15-20 år

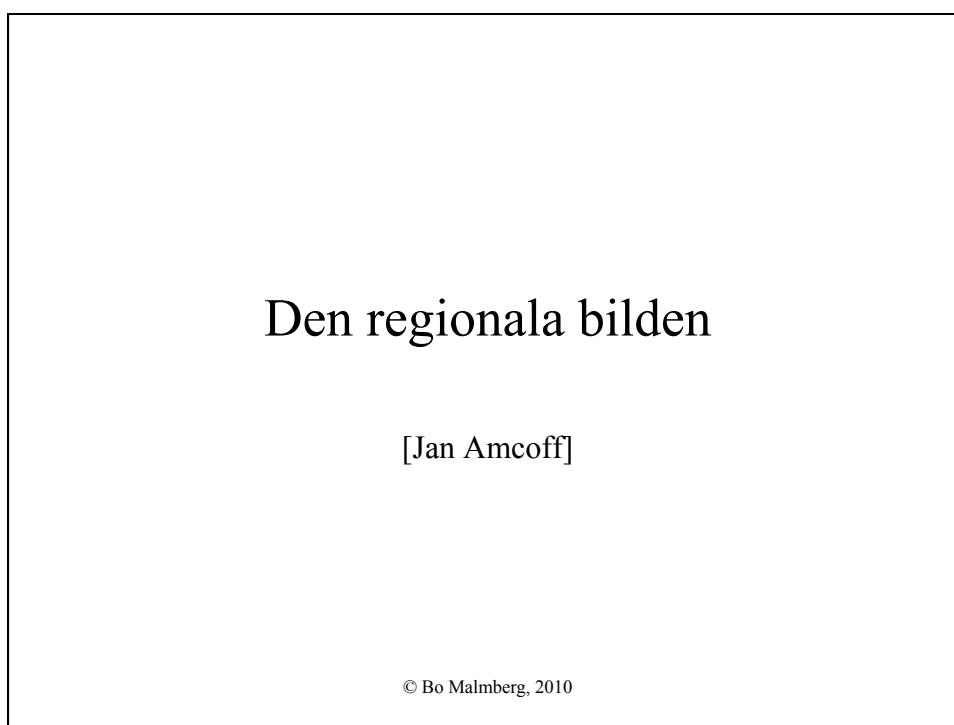
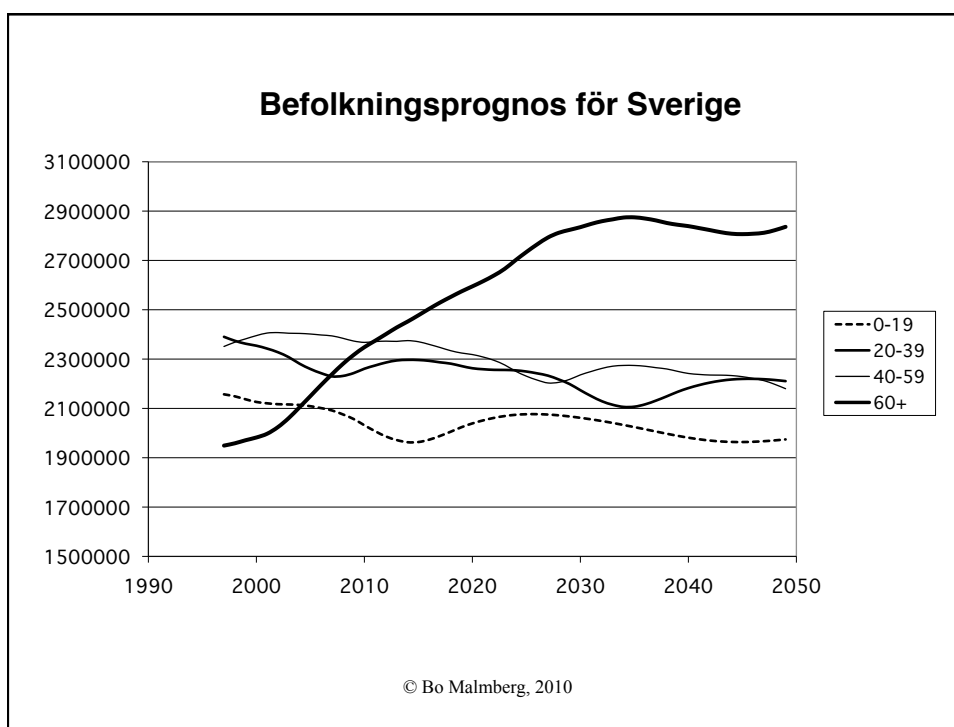
© Bo Malmberg, 2010

Sveriges demografiska framtidssutsikter

© Bo Malmberg, 2010

Metod

- Befolkning idag
- Fertilitet, flyttrisk dödsrisk idag
- Lägre dödlighet i framtiden (som SCB)
- Fruktsamhetsutveckling (som SCB)
- Oförändrade flyttmönster

© Bo Malmberg, 2010

Total befolkningsutveckling 2005-2020

- Från 9,01 milj inv till 9,69 milj inv
-

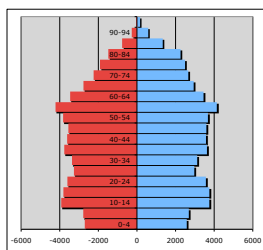
© Bo Malmberg, 2010

Hur ser det ut i Kalmar län?

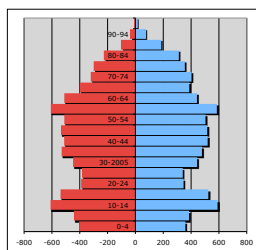
© Bo Malmberg, 2010

2005

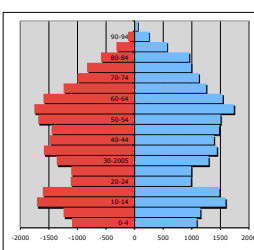
KALMAR

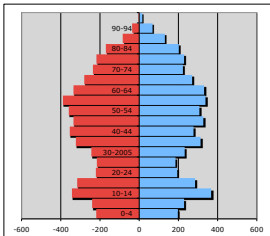
VIMMERBY

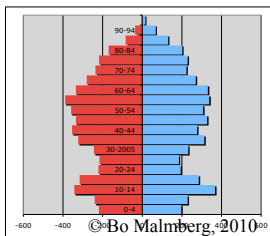
OSKARSHAMN

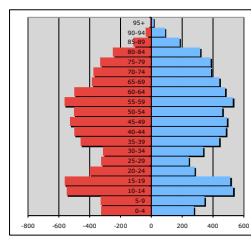
VÄSTERVIK

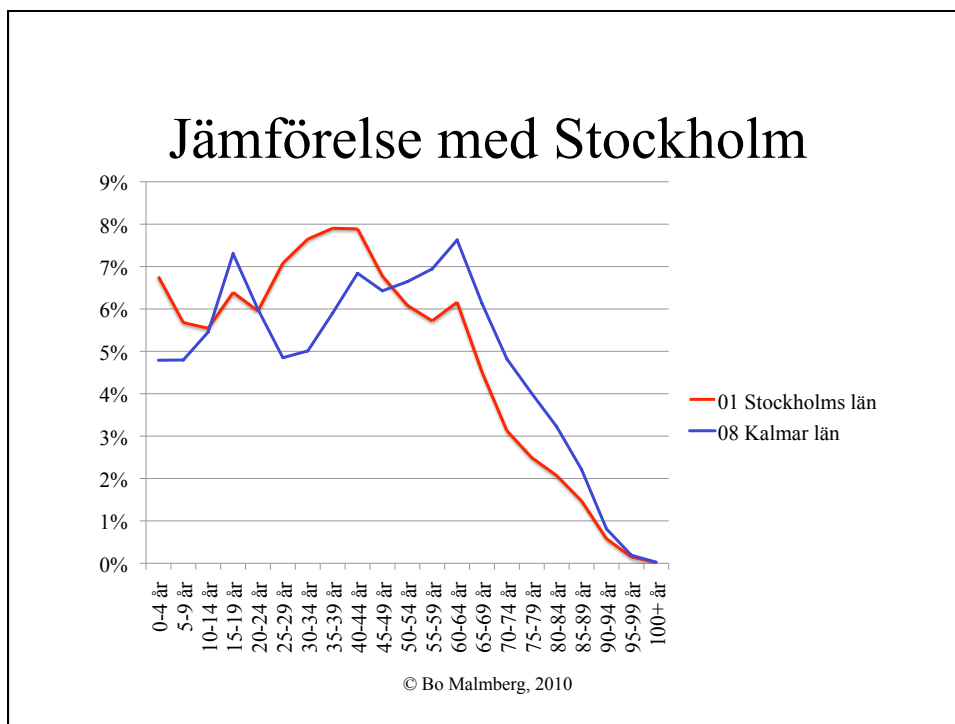
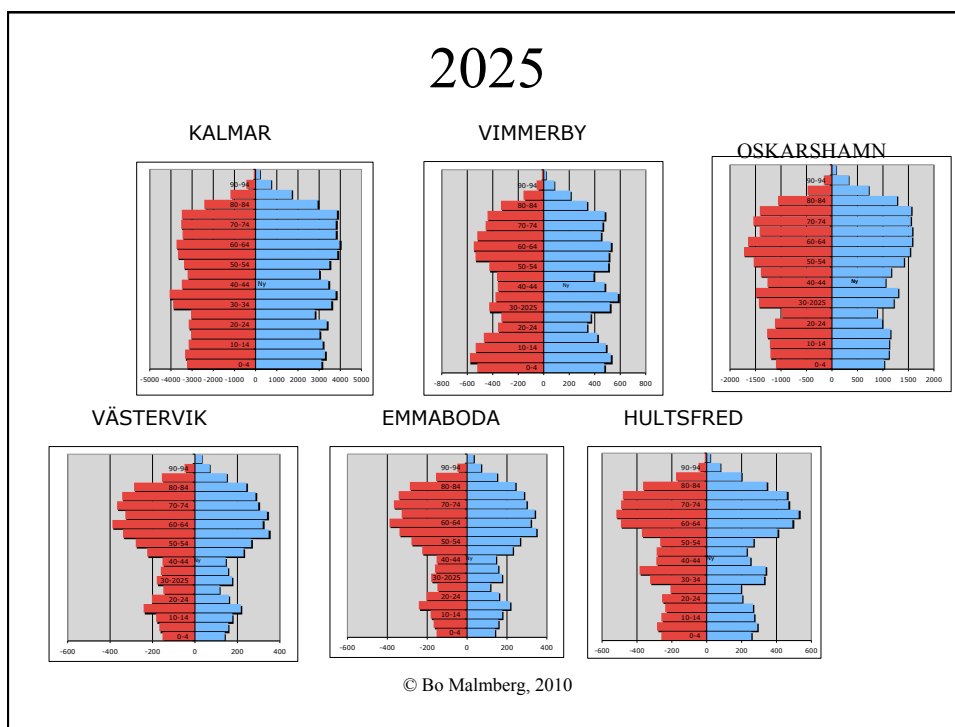
EMMABODA

HULTSFRED

© Bo Malmberg, 2010

Vad göra?

© Bo Malmberg, 2010

Gilla läget

- Delar av regionen får en svag utveckling
- Regionen som helhet kommer att klara sig

© Bo Malmberg, 2010

Hur kan Kalmar konkurrera?

- Sverige kan bli som en global förort
 - Den plats man väljer för familjebildning
- Gäller även Kalmar
 - God tillgång till far- och morföräldrar!
- Lyckas man rekrytera familjer blir regionen attraktiv för företag
 - Bra boende, bra skola

© Bo Malmberg, 2010

Det önskade rådet

- Satsa på att locka 55+

© Bo Malmberg, 2010

Kan man locka inflyttare?

- Vilka är det som flyttar in idag?

© Bo Malmberg, 2010

Vad lockar?

- Bra boende
- Bra skola
- Satsa på turism
- Svårt att lyckas, planera noga

© Bo Malmberg, 2010